

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE İNTERNET KULLANIM DURUMLARININ BELİRLENMESİ

Suat SARI

Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Öğrencisi

Halil KUNT

Yrd. Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı,
halilkunt@gmail.com

ÖZET: Bu araştırmanın amacı ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre interneti kullanım amaçlarını, internetin yarar ve zararlarına ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmanın örneklemini Afyonkarahisar ili, Sandıklı ilçesinde eğitim öğretim faaliyetleri veren, özel ve devlet okullarından rastgele seçilen 202'si kız, 215'ü erkek olmak üzere toplam 417 öğrenci oluşturmaktadır. Genel tarama yönteminin kullanıldığı bu çalışmada verilerin istatistiksel analizleri için; tanımlayıcı istatistiksel metotların (aritmetik ortalama, \pm standart sapma, frekans, yüzdeler) yanı sıra çapraz tablo (cross-table) kullanılmıştır. Analizler sonucunda; öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfın, ailenin aylık gelirinin, anne ve babanın öğrenim durumunun yükselmesine bağlı olarak evlerinde bilgisayara ve internete sahip olma durumlarında artış meydana geldiği görülmüştür. Öğrencilerin internete girecekleri adresleri belirleme konusunda en etkili kaynağın arama motorları olduğu, ailelerin ve öğretmenlerin öğrencilerin internete girecekleri adresleri bulmaları konusunda desteklerinin düşük olduğu görülmüştür. Öğrencilerin bilgisayar kullanım amaçları arasında oyun oynamanın ve ödev için araştırma yapmanın ilk sıralarda yer aldığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: İnternet kullanımı, öğrenci, sınıf düzeyi.

DETERMINING THE INTERNET USAGE OF PRIMARY AND SECONDARY SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO THEIR GRADE

ABSTRACT: This study aims to learn the reason of primary and secondary school students' using internet according to their grade. This study also aims to learn their ideas about positive and negative aspects of internet. Sample group of the study consists of 417 (male:215,female:202) students of private and state schools in Sandıklı (Afyonkarahisar). Students have been chosen randomly. General scanning model has been used. Descriptive statistical methods (arithmetic mean, \pm standard deviation,frequency,percentage) have been used in addition to cross-table. According to analyses,internet usage and percentage of owing a computer increase according to the class of the students; monthly income of their family and educational background of their parents. The most influential source of determining a web source (websites,forums etc.) is search engines and support of the families and parents in this is low little. Students mostly use computer for playing games and making researches for homeworks.

Key words: Using internet, grade, student

1.Giriş

Günümüzde teknolojinin günlük yaşamda kullanımının hızla yaygınlaşmasıyla bilgisayar ve internet yaşantımızın bir parçası haline gelmiştir ve internet kullanımının yaygınlaşması internete girme yaşı okul öncesi dönemlere kadar düşürmüştür. İnternet; çocukların dünyayı keşfetmeleri, öğrenmeleri ve eğlenmeleri için mükemmel bir ortam sağlamasının yanında öğrencilerin zaman ve mekândan bağımsız olarak güncel bilgiye ulaşabilmesini sağlamaktadır. Bilim adamları 21. yüzyılın bilgi çağı olacağı hususunda hemfikirlerdir. Dünyada ve Türkiye'de teknolojideki bu hızlı gelişmeler, eğitim sistemine yansımakta ve öğretme-öğrenme faaliyetlerini de etkilemektedir (İşman, 2005). İnternetin zengin iletişim seçenekleri ve bilgiye kolay erişim olanakları öğretim ortamlarına yenilikçi bir yaklaşım getirmiştir. İnternetin etkili kullanımı ile her türlü konuya ve bilgiye artık sorunsuzca ve hızlı bir şekilde ulaşabilmektedir (İnceoğlu, 2002). Bu yararları sayesinde teknolojinin yeri öğrenmede gittikçe kaçınılmaz

olmaktadır. Ancak çağımızın önemli buluşlarından biri olan internet; iki yönü keskin bir kılıca benzemektedir. Çünkü doğru kullanılmasıyla öğrencilerin, kolay ve hızlı bir şekilde bilgiye ulaşabilmelerini sağlamasının yanı sıra gerçek yaşamda karşılaşabilecek tehlikelerin internet ortamında bulunması nedeniyle bazı riskleri de içinde barındırmaktadır. Yetişkinler internette her hangi bir olumsuzlukla karşılaştıklarında baş edebilirken, çocukların bu konuda yardıma gereksinimi olmaktadır. Bu nedenle çocuklar açısından bakıldığında; yasadışı yayınlar, şiddet ve cinsellik içeren siteler, alkol ve sigara alışkanlıkları, tehlikeli insanlarla beden ve ruh sağlığını olumsuz etkileyebilecek nitelikte iletişim kurmaları, karşılaşabilecekleri risklerin başında gelmektedir (Anderson and Dill, 2000; Baron and Broughton, 2001; Cantor, 2000; Klein and ark., 1993; Strasburger and Donnerstein, 1999). Özellikle bilgisayar karşısında uzun süreler kalınması gelişim çağındaki çocuklarda duruş ve oturuş pozisyonlarına bağlı olarak iskelet-kas sisteminde hasarlara, görme problemlerine, dil becerilerinde gerilemeye, özgüvenlerinin düşük, sosyal kaygı düzeylerinin ve saldırganlık davranışlarının ise yüksek olmasına (Colwell and Payne, 2000; Horman and ark., 2005) ayrıca kaygılara ve korkulara neden olarak kişisel becerilerin gelişmesinin negatif etkilenmesine (Colwell and Kato, 2003; Kerberg, 2005) neden olabilmektedir. Günümüz toplumu, neyi ve nasıl öğreneceğini bilmesinin yanında gerçek bilgilere doğru bir şekilde ulaşabilen bireylere gereksinim duymaktadır. Bu anlamda bireylerin gerekli niteliklere sahip olabilmesi için bilgiye ulaştırarak ve bilginin kullanılmasını sağlayacak araçlara ihtiyaç vardır. İnternet bu ihtiyacı karşılamada etkili olmaktadır. Ancak bu aracın etkili bir şekilde kullanılması için öğrencilerin internete yönelik ilgi ve tutumlarının bilinmesi gerekmektedir. Çünkü bireyin istendik yönde davranış göstermesinde tutumların payı oldukça büyüktür. Tutumlar, erken yaşlarda başlayarak yaşantılar sonucunda oluşmaktadır. Bu durumda öğrencilerin internete yönelik tutumlarının belirlenmesinin gerekliliği daha iyi anlaşılmaktadır (Erişen ve ark., 2005). Tüm bu sonuçlardan internetin, yaşantımızın bir parçası haline gelmiş olması ve çok erken yaşlarda kullanılmaya başlanması nedeniyle öğrencilere interneti doğru kullanma davranışlarının kazandırılması gerekmektedir. Bu nedenle her yaş grubunda çocukların bilgisayar ve internet gibi araçları kullanma alışkanlıklarının incelenmesi önemli bir konudur. Bu araştırma ile Afyonkarahisar ili, Sandıklı ilçesinde eğitim öğretim faaliyetleri veren, özel ve devlet okullarından rastgele seçilen ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin internetten yararlanma durumlarının sınıf düzeylerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Öğrencilerin internetten yararlanma amaçları
 - İnternette girecekleri adresleri belirleme durumları
 - Öğrencilerin internette dolaşmanın yararlarına ilişkin görüşleri
 - Öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin görüşleri
 - İnternet kullanımına yönelik aile görüşleri
- Öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?

2.Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, öğrencilerin internetten yararlanma durumlarına yönelik görüşlerini değerlendirmek amacıyla betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu model olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne” olduğunu betimlemeye çalışır (Kaptan, 1998).

Evren ve Örneklem

İnternette yararlanma durumlarına yönelik öğrenci görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapılan tarama modelindeki bu araştırmanın çalışma grubunu, 2012-2013 öğretim yılı II. döneminde Afyonkarahisar ili, Sandıklı ilçesinde bulunan 1 özel ve 5 devlet ilkokulunda okuyan 2-3-4. sınıf öğrencilerinden 68 kız ve 99 erkek öğrenci ile 1 özel ve 3 devlet ortaokulunda okuyan 5-6-7-8. sınıf öğrencilerinden 134 kız ve 116 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Bu okullarda okuyan toplam 417 öğrenci araştırmaya katılmıştır ve 417 öğrencinin anketi değerlendirilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Veriler Numanoğlu ve Bayır (2012) tarafından geliştirilen; “İnternet Kullanım Anket Formu” aracılığıyla toplanmıştır. Anketin birinci bölümü öğrencilerin kişisel bilgilerine ilişkin sorulardan, ikinci bölümü de beş ana başlık altında öğrencilerin İnternette

yararlanma amaçları, İnternette girecekleri adresleri belirleme durumları, İnternette dolaşmanın yararları/sakıncaları, internet kullanımına ilişkin aile görüşleri hakkında görüş almaya yönelik sorular içermektedir. Ölçekte yer alan maddelerin cevap seçenekleri, “Her zaman”, “Çoğunlukla”, “Bazen”, “Ara sıra”, “Hiçbir zaman” şeklinde sıralanmıştır. Ölçek çalışmasında bulunan faktörlere ilişkin madde sayıları ve toplam varyans yüzdeleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Faktör Yapısı

Faktörler	Faktörlerdeki Madde Sayısı	Toplam Varyans (%)
Faktör 1 -	10	19.01
Faktör 2 -	5	33.27
Faktör 3 -	9	46.06
Faktör 4 -	11	58.38
Faktör 5 -	4	66.84

Cronbach's Alpha ,96

Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için analiz edilen 39 maddenin, öz değeri 1’den büyük olan 5 faktör altında toplandığı görülmektedir ve ölçeğin tümü toplam varyansın % 66.84’ünü açıklamaktadır. Açıklanan varyansın yüksek olması, ilgili kavram ya da yapının ne derece iyi ölçüldüğünün bir ölçütü olarak yorumlanabilir (Büyüköztürk, 2008). İç tutarlılık sınavında, Cronbach’s Alfa güvenilirlik katsayısı 39 madde için 0.96 olarak elde edilmiştir. Cronbach’s Alfa güvenilirlik katsayı değeri tüm ölçeğin güvenilirlik katsayısını yansıtmaktadır. Bu nedenle, ölçmek istediği tutumu yansıttığı görülmektedir. Bu değerler, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmamıza katılan 417 öğrencinin anketi incelemeye alınmış ve toplam 417 anket değerlendirilmiş, frekans ve yüzdeler hesaplanmış ve tablolastırılmıştır. Ayrıca değişkenler arasındaki hesaplamalar için çapraz tablo (cross-table) kullanılmıştır.

3. Bulgular Ve Yorumlar

Bu bölümde öncelikle, öğrencilerin internet kullanımına yönelik görüşleri belirlenmiştir. Daha sonra öğrencilerin internet kullanımına yönelik görüşleri; öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmıştır. Tablo 2’de öğrencilerin demografik bilgileri ile internet kullanımına yönelik görüşlerinin ‘n’ ve yüzdelik değerleri yer almaktadır.

**İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINIF
DÜZEYLERİNE GÖRE İNTERNET KULLANIM DURUMLARININ BELİRLENMESİ**
Suat SARI
Halil KUNT

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Bilgileri

Değişkenler	Demografik Özellikler	n	(%100.0)
Cinsiyet	Kız	202	48.5
	Erkek	215	51.4
Sınıf	2. sınıf	52	12.6
	3. sınıf.	65	15.6
	4. sınıf	50	12.1
	5. sınıf	56	13.4
	6. sınıf	65	15.6
	7. sınıf	60	14.5
	8. sınıf	67	16.2
	Anne Öğrenim Durumu	İlkokul Mezunu	198
Ortaokul Mezunu		51	13.6
Lise Mezunu		70	18.6
Üniv.(Lisans) Mezunu		54	14.4
Y.Lisans Doktora Mezunu		2	0.5
Baba Öğrenim Durumu	İlkokul Mezunu	97	25.8
	Ortaokul Mezunu	46	12.2
	Lise Mezunu	112	29.8
	Üniv.(Lisans) Mezunu	98	26.1
	Y.Lisans Doktora Mezunu	22	5.8
Anne Meslek Durumu	Öğretmen-Memur	41	10.9
	Doktor	4	1.0
	Mühendis	1	0.2
	Hakim-Savcı	0	0
	Esnaf	14	3.7
	Çiftçi	0	0
	Ev Hanımı	288	76.8
	Diğer	27	7.2
Baba Meslek Durumu	Öğretmen-Memur	75	20
	Doktor	9	2.4
	Mühendis	11	2.9
	Hakim-Savcı	1	0.2
	Esnaf	85	22.6
	Çiftçi	75	20
	Diğer	119	31.7
	Ailenin Ekonomik Durumu	999 ve altı	60
1000 -1999		75	17.8
2000-2999		126	30.3
3000 ve üzeri		156	37.5
Evinizde bilgisayarınız var mı?	Evet	296	70.9
	Hayır	121	29.1
Evinizde İnternet kullanıyor musunuz?	Evet	288	69.2
	Hayır	129	30.8

Katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik yapılan tanımlayıcı istatistik sonuçlarına göre, öğrencilerin %48.5 “Kız” ve %51.4 erkek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin anne ve baba eğitim bilgilerine bakıldığında %52.7’sinin “annesi” ve %25.8’inin “babası” ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %32’sinin aile ekonomik durumu 2000 TL’nin altında, %30.3’ü 2000-2999 TL arası ve %37.5’i 3000 TL ve üzeridir. Öğrencilerin anne meslek bilgilerine bakıldığında %76.8’inin annesi ev hanımıdır. Öğrencilerin %70.9’unun evinde bilgisayar ve bunların %69’unun evinde internet bulunmaktadır. Tablo 3’de öğrencilerin demografik özelliklerine göre evlerinde bilgisayara ve internete sahip olma durumlarının karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre Evlerinde Bilgisayara ve İnternete Sahip Olma Durumları

Değişkenler	Demografik Özellikler	Evinizde bilgisayarınız var mı? (%)	Evinizde İnternet kullanıyor musunuz? (%)
Sınıf	2. sınıf	53.1	65.4
	3. sınıf.	58.5	71.5
	4. sınıf	65.9	74.0
	5. sınıf	68.6	77.5
	6. sınıf	69.2	81.5
	7. sınıf	73.3	83.8
	8. sınıf	76.1	89.1
	Anne Öğrenim Durumu	İlkokul Mezunu	64.9
Ortaokul Mezunu		81.8	90.9
Lise Mezunu		90.5	93.1
Üniv. ve üzeri Mezunu		96.0	96.0
Baba Öğrenim Durumu	İlkokul Mezunu	47.2	64.2
	Ortaokul Mezunu	65.4	73.1
	Lise Mezunu	87.7	82.5
	Üniv.(Lisans) Mezunu	96.3	88.9
Ailenin Ekonomik Durumu	999 ve altı	46,7	60,0
	1000 -1999	54,1	64,9
	2000-2999	79,4	76,2
	3000 ve üzeri	92,3	91,0

Araştırma kapsamına giren 2. Sınıfların %53.1, 3. Sınıfların %58.5, 4. Sınıfların %65.9, 5. Sınıfların %68.6, 6. sınıfların %69.2, 7. sınıfların %73.3, 8. sınıfların ise %76.1'inin evinde bilgisayar bulunmaktadır. Öğrencilerin sınıflarına göre interneti kullanma durumları sırasıyla; %65.4, %71.5, %74.0, %77.5, %81.5, %83.8, %89.1'dir. Anne eğitim durumu; ilkokul mezunu olanların %64.9, ortaokul mezunu olanların %81.8, Lise mezunu olanların %90.5, üniversite ve üzeri mezunu olanların %96.0 evinde bilgisayar bulunmaktadır. Anne eğitim durumuna göre interneti kullanma durumları sırasıyla; %68.1, %90.9, %93.1 ve %96.0 olarak belirlenmiştir. Baba eğitim durumu; ilkokul mezunu olanların %47.2, ortaokul mezunu olanların %65.4, Lise mezunu olanların %87.7, üniversite ve üzeri mezunu olanların %96.3 evinde bilgisayar bulunmaktadır. Baba eğitim durumuna göre interneti kullanma durumları sırasıyla; %64.1, %73.1, %82.5 ve %88.9 olarak belirlenmiştir. Ailenin aylık gelir durumu; 999 TL'nin altında olanların %46.7'sinin, 1000-1999 arasında olanların %54.1'inin, 2000-2999 arasında olanların %79.4'ünün ve 3000 ve üzeri olanların %92.3'ünün evinde bilgisayar bulunmaktadır. Ailenin aylık gelir durumuna göre interneti kullanma durumları sırasıyla; %60.0, %64.9, %76.2 ve %91.0 olarak belirlenmiştir. Bu bulgulardan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfın, ailenin aylık gelirin, anne ve babanın öğrenim durumunun yükselmesine bağlı olarak evlerinde bilgisayara ve internete sahip olma durumlarında artış meydana geldiği görülmektedir. Becker (2000)'in çalışmasında da anne eğitim düzeyleri ile evde bilgisayar bulunması arasında doğrusal bir ilişki bulunmuştur. Gündoğdu (2006)'nun çalışmasında da öğrencilerin interneti sıklıkla kullandıkları ve yaş büyüdükçe internet kullanma oranlarında artış olduğu görülmüştür. Akkoyunlu ve Orhan (2004) öğrencilerin yaşlarının ilerlemesine paralel olarak internet kullanım oranlarında da artış olduğunu bulmuşlardır. Bu sonuçlar çalışmamızı destekleyici niteliktedir. Tablo 4.1'de ilkokul öğrencilerinin internetten yararlanma amaçlarının öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE İNTERNET KULLANIM DURUMLARININ BELİRLENMESİ
Suat SARI
Halil KUNT

Tablo 4.1. İlkokul Öğrencilerin Öğrenim gördükleri Sınıfa Göre İnternette Yararlanma Amaçları

Maddeler	Sınıflar														
	2.Sınıf % Değerler					3.Sınıf % Değerler					4.Sınıf % Değerler				
	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
İnternette en çok hangi amaçla yararlanıyorsunuz?															
Mesaj göndermek / mesajlara bakmak	0.0	0.0	9.6	26.9	63.5	4.6	0.0	9.2	16.0	69.2	12.0	6.0	24.0	42.0	16.0
Ödev için araştırma yapmak	0.0	23.1	11.5	42.3	23.1	10.8	15.4	23.1	13.8	36.9	18.0	22.0	40.0	20.0	0.0
Gazete ve dergi okumak	0.0	1.9	9.6	27.8	60.6	4.6	7.7	13.8	9.2	64.6	4.0	6.0	28.0	28.0	34.0
Sohbet etmek (MSN, ICQ, Facebook)	0.0	1.9	5.8	17.3	75.0	4.6	0.0	13.8	0.0	81.5	10.0	8.0	28.0	32.0	22.0
Oyun oynamak	0.0	3.8	44.2	36.5	15.4	6.2	0.0	32.3	13.8	47.7	18.0	26.0	22.0	26.0	8.0
Program indirmek	0.0	1.9	7.7	17.3	73.1	4.6	9.2	4.6	0	81.5	6.0	6.0	36.0	24.0	28.0
Merak ettiğim belirli konuları öğrenmek	1.9	15.4	21.2	40.4	21.2	18.5	7.7	27.7	4.6	41.5	14.0	28.0	24.0	30.0	4.0
TV programına bakmak	0.0	0.0	9.6	21.2	69.2	0.0	4.6	4.6	13.8	76.9	6.0	4.0	16.0	44.0	30.0
Müzik dinlemek / video seyretmek	1.9	0.0	26.9	34.6	36.5	0.0	7.7	16.9	13.8	61.5	0.0	8.0	30.0	32.0	30.0

İlkokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre çapraz tablo (cross-table) sonuçlarından internet kullanım amaçları açısından 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin %44.2'si bazen oyun oynamak için, %26.9'u bazen müzik dinlemek/video izlemek için kullandıklarını belirtirlerken interneti %60'tan fazlası gazete/dergi okumak, sohbet etmek, program indirmek, TV izlemek için hiçbir zaman kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. 4. Sınıf öğrencilerinin ise internetin tüm imkanlarını kullanabildikleri görülmüştür. İnternet kullanım amaçları açısından 2.sınıf öğrencilerinin %75'i, 3.sınıf öğrencilerinin %81.5'i sohbet etmek için hiçbir zaman kullanmadıklarını belirtirken 4. sınıf öğrencilerinde bu oran %22'ye düşmektedir. Bu durum 4. sınıf öğrencilerinin daha büyümüş olma, arkadaş çevresini genişletme isteği ve internete alt sınıflara oranla daha hakim olmaları ile ilişkilendirilebilir. Ayrıca öğrencilerin interneti kullanım amaçlarında her zaman ödev araştırma yapmak için kullandığını ifade etme oranı 3. sınıflarda %10.8 iken 4.sınıflarda %18 olarak ifade edilmiştir. 2.sınıflar ise ödev yaparken internette yararlanmadıklarını ifade etmişlerdir. Woodard ve Gridina (2000) çocukların çoğunun bilgisayarını okul ödevlerini hazırlamak ve oyun oynamak amacı ile kullandıklarını belirlemiştir. Bu durum 4. sınıf öğrencilerinin ödev için araştırma yapma seçeneğini tercih etmeleri derslere 2. ve 3. sınıflara göre daha fazla yöneldikleri yönünde yorumlanabilir. Tablo 4.2.'de Ortaokul öğrencilerinin internette yararlanma amaçlarının öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 4.2. Ortaokul Öğrencilerin Öğenim Gördükleri Sınıfa Göre İnternette Yararlanma Amaçları

Maddeler	Sınıflar																			
	5.Sınıf % Değerler					6.Sınıf % Değerler					7.Sınıf % Değerler					8.Sınıf % Değerler				
İnternette en çok hangi amaçla yararlanıyorsunuz?	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
Mesaj göndermek / mesajlara bakmak	6.3	6.3	18.8	50.0	18.8	6.2	10.8	18.5	26.2	38.5	5.0	15.0	15.0	20.0	45.0	10.4	20.9	26.9	19.4	22.4
Ödev için araştırma yapmak	18.8	37.5	31.3	12.5	0.0	40.0	27.7	20.0	9.2	3.1	40.0	30.0	23.3	5.0	1.7	25.4	31.3	29.9	10.4	3.0
Gazete ve dergi okumak	12.5	12.5	18.8	25.0	31.3	3.1	6.2	20.0	27.7	43.1	6.7	13.3	16.7	26.7	36.7	3.0	7.5	16.4	28.4	44.8
Sohbet etmek (MSN, ICQ, Facebook)	0.0	18.8	31.3	31.3	18.8	9.2	4.6	16.9	26.2	43.1	13.3	10.0	16.7	16.7	43.3	16.4	22.4	22.4	22.4	16.4
Oyun oynamak	6.3	56.3	12.5	25.0	0.0	9.2	32.3	33.8	15.4	9.2	5.0	20.0	33.3	30.0	11.7	14.9	22.4	23.9	28.4	10.4
Program indirmek	6.3	6.3	31.3	25.0	31.3	7.7	12.3	20.0	15.4	44.6	5.0	8.3	18.3	20.3	48.3	13.4	11.9	22.4	23.9	28.4
Merak ettiğim belirli konuları öğrenmek	25.0	37.5	18.8	18.8	0.0	24.6	30.8	21.5	13.8	9.2	30.0	23.3	30.0	13.3	3.3	28.4	23.9	25.4	19.4	3.0
TV programına bakmak	6.3	6.3	18.8	37.5	31.3	4.6	9.2	16.9	29.2	40.0	8.3	13.3	18.3	31.7	28.3	9.0	0.0	16.4	26.9	47.8
Müzik dinlemek / video seyretmek	12.5	25.0	18.8	18.8	25.0	15.4	16.9	26.2	30.8	10.8	16.7	28.3	26.7	20.0	8.3	20.9	29.9	23.9	19.4	6.0

Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre çapraz tablo (cross-table) sonuçlarından internet kullanım amaçları açısından sohbet etme oranının 5.sınıflarda %0 her zaman; 6.sınıflarda %9,2 her zaman; 7.sınıflarda %13,3 her zaman ve 8.sınıflarda %16,4 her zaman olduğu; 5.sınıftan 8.sınıfa doğru arttığı görülmektedir. 5.sınıflar %56,3 çoğunlukla, 6.sınıflar %32,3 çoğunlukla, 7.sınıflar %20 çoğunlukla İnternette oyun oynamak amacıyla yararlandıkları ve 5. sınıf ile 7. sınıf arasında sınıf düzeyleri artarken oyun oynama oranlarının azaldığı görülmüştür. Ancak 8.sınıflarda %14,9 her zaman ve %22,4 çoğunlukla oranı ile oyun oynama düzeyinin arttığı görülmüştür. 5.sınıf öğrencilerinin %37,5'i çoğunlukla; 6.sınıftakilerin %40'ı her zaman; 7.sınıftakilerin %40'ı her zaman ve 8.sınıftakilerin %25,4'ü her zaman, ödev için araştırma yapmak amacıyla internette yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Bu durum 5.sınıftan 7.sınıfa kadar öğrencilerin daha çok okul ve ders eğilimli olması ancak 8.sınıfta ise liselere yerleşme sınavı (LYS) eğilimli olması nedeniyle açıklanabilir. 8. sınıflarda diğer sınıflara göre ödev için araştırma yapma oranı düşerken program indirme, mesajlaşma, sohbet etme ve müzik dinleme/video seyretme için internette yararlanma oranlarındaki artış 8.sınıf öğrencilerinin LYS nedeniyle yoğun çalışma temposunda olmaları ve dinlenmek için internette bu aktiviteleri tercih etmeleri ve aynı zamanda ergenliğe bağlı olarak arkadaşlara yönelme, arkadaş çevresini genişletme durumu ile açıklanabilir. Döner (2011)'in araştırmasında 8. sınıfların en çok müzik sitelerini tercih ettiğini bildirirken, Becker (2000) araştırmasında öğrencilerin yaşı büyüdükçe interneti bilgiye ulaşım ve iletişim amaçlı kullanımlarının arttığını bildirmiştir. Yağız (2007) ile Numanoğlu ve Bayır (2012) yaptıkları araştırmalarda öğrencilerin bilgisayarın kullanım amaçları arasında oyun oynamak ve araştırma yapmanın ilk sıralarda yer aldığını bildirmişlerdir. Bu sonuçlar çalışmamızı destekleyici niteliktedir. Tablo 5.1.'de ilkökul öğrencilerinin internete girecekleri adresleri belirleme durumlarının öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE İNTERNET KULLANIM DURUMLARININ BELİRLENMESİ
Suat SARI
Halil KUNT

Tablo 5.1. İlkokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İnternete Girecekleri Adresleri Belirleme Durumları

Maddeler	Sınıflar														
	2.Sınıf % Değerler					3.Sınıf % Değerler					4.Sınıf % Değerler				
İnternete gireceğiniz adresleri nasıl belirliyorsunuz?	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
Öğretmenlerim öneriyor	7.7	26.9	13.5	30.8	21.2	9.2	0.0	9.2	15.4	66.2	16.0	8.0	24.0	30.0	22.0
Arkadaşlarım öneriyor	0.0	3.8	19.2	42.3	34.6	3.1	0.0	18.5	6.2	72.3	10.0	10.0	34.0	32.0	14.0
Ailem öneriyor	1.9	19.2	17.3	21.2	40.4	9.2	9.2	15.4	0.0	66.2	18.0	20.0	24.0	18.0	20.0
Gazete ve dergilerden öğreniyorum	0.0	1.9	13.5	21.2	63.5	4.6	0.0	13.8	13.8	67.7	10.0	12.0	28.0	22.0	28.0
Google, Yandex gibi arama motorlarından buluyorum	1.9	28.8	17.3	38.5	13.5	23.1	3.1	4.6	9.2	60.0	30.0	16.0	14.0	24.0	16.0

Araştırmaya katılan 2.sınıf öğrencileri internete girecekleri adresleri %26.9 çoğunlukla öğretmenleri, %28.8 çoğunlukla arama motorları ve %19.2 çoğunlukla aileleri yardımıyla belirlediklerini belirtmişlerdir. 3. sınıftaki öğrencilerin internete girecekleri adresleri %60 google ve yandex gibi arama motorlarından hiçbir zaman bulmadıklarını bildirirken, internete girecekleri adresleri %66.2'si ailesinin ve öğretmenlerinin hiçbir zaman önermediklerini bildirmiştir. 4. sınıftaki öğrencilerin internete girecekleri adresleri her zaman ve çoğunlukla %46'sı google ve yandex gibi arama motorlarından, %38'i ailesinin önermesiyle, %24'ü öğretmenlerinin önermesiyle ve %20'si arkadaşlarının önermesiyle bulduklarını bildirmişlerdir.

Sakarya ve arkadaşları (2011) 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda okuyan öğrencilerin interneti ve arama motorlarını kullanım durumlarını inceledikleri araştırmalarında en çok kullanılan arama motorunun Google olduğunu bildirmişlerdir. Araştırmanın sonuçlarından ailelerin ve öğretmenlerin öğrencilerin internete girecekleri adresleri bulmaları konusunda desteklerinin düşük olduğu görülmektedir. Tablo 5.2.'de Ortaokul öğrencilerinin internete girecekleri adresleri belirleme durumlarının öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 5.2. Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İnternete Girecekleri Adresleri Belirleme Durumları

Maddeler	Sınıflar																			
	5.Sınıf % Değerler					6.Sınıf % Değerler					7.Sınıf % Değerler					8.Sınıf % Değerler				
İnternete gireceğiniz adresleri nasıl belirliyorsunuz?	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
Öğretmenlerim öneriyor	12.5	12.5	25.0	37.5	12.5	13.8	18.5	24.6	21.5	21.5	8.3	15.0	31.7	25.0	20.0	10.4	11.9	22.4	16.4	38.8
Arkadaşlarım öneriyor	6.3	18.8	37.5	31.3	6.3	3.1	21.5	20.0	33.8	21.5	10.0	21.7	31.7	23.3	13.3	9.0	25.4	28.4	25.4	11.9
Ailem Öneriyor	37.5	6.3	18.8	6.3	31.3	18.5	15.4	18.5	26.2	21.5	13.3	16.7	18.3	31.7	20.0	9.0	10.4	14.9	23.9	41.8
Gazete ve dergilerden öğreniyorum	12.5	12.5	18.8	25.0	31.3	3.1	6.2	20.0	21.5	49.2	5.0	6.7	23.3	15.0	50.0	6.0	9.0	19.4	13.4	52.2
Google, Yahoo gibi arama motorlarından buluyorum	43.8	18.8	0.0	18.8	18.8	43.1	13.8	12.3	16.9	13.8	35.0	26.7	6.7	8.3	23.3	28.4	28.4	11.9	10.4	20.9

Araştırmaya katılan öğrencilerin internete girecekleri adresleri her zaman ve çoğunlukla google ve yandex gibi arama motorlarından bulma durumları; 5. sınıfta %62.6, 6. sınıfta %56.9, 7. sınıfta %61.7 ve 8. sınıfta %56.8 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internete girecekleri adresleri her zaman ve çoğunlukla ailesinin önermesiyle bulma durumları; 5. sınıfta %43.8, 6. sınıfta %33.9, 7. sınıfta %30 ve 8. sınıfta %19.4 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internete girecekleri adresleri her zaman ve çoğunlukla öğretmenlerinin önermesiyle bulma durumları; 5. sınıfta %25, 6. sınıfta %32.3, 7. sınıfta %23.3 ve 8. sınıfta %22.3 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internete girecekleri adresleri her zaman ve çoğunlukla arkadaşlarının önermesiyle bulma durumları; 5. sınıfta %25.1, 6. sınıfta %24.6, 7. sınıfta %31.7 ve 8. sınıfta %34.4 olarak bulunmuştur. Araştırmanın sonuçlarından; öğrencilerin internete girecekleri adresleri belirleme konusunda en etkili kaynağın arama motorları olduğu, sınıf düzeyleri arttıkça aile önerilerinin oranının düştüğü ancak arkadaş önerilerinin oranının yükseldiği görülmüştür. Avrupa Çevrimiçi Çocuklar Araştırma Projesi başlıklı araştırmanın bulgularına göre çocukların İnternet kullanımı sırasında karşılaştıkları olumsuz durumlarla ilgili ailelerinden ziyade arkadaşlarından yardım alma eğiliminde oldukları görülmüştür (Avrupa çevrimiçi çocuklar araştırma projesi Türkiye sonuçları, 2010). Yetişkinler internette her hangi bir olumsuzlukla karşılaştıklarında baş edebilirken, çocuklar kimliklerini oluşturmaya çalıştıkları, ailelerinden ayrı olarak karar vermeye çalıştıkları bu dönemlerinde (Kelleci, 2008) yardıma gereksinim duymaktadırlar. Bunun içinde ailelerin İnternet hakkında gerekli bilgilere sahip olmaları sağlanarak, çocuklarını yönlendirmeleri gerekmektedir (Numanoğlu ve Bayır, 2012). Bu bağlamda, öğrencilerin internet kullanımının her an cinsellikle karşılaşabilme, şiddet, saldırganlık, psikolojik, sosyolojik ve fiziksel açılardan olumsuz etkilerde bulunduğu konusunda okul ve ev ortamında bilinçlendirilmeleri büyük önem taşımaktadır. Tablo 6.1.'de ilkökul öğrencilerinin internette dolaşmanın yararlarına ilişkin görüşlerinin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE İNTERNET KULLANIM DURUMLARININ BELİRLENMESİ
Suat SARI
Halil KUNT

Tablo 6.1. İlkokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İnternette Dolaşmanın Yararlarına İlişkin Düşünceleri

Maddeler	Sınıflar														
	2.Sınıf % Değerler					3.Sınıf % Değerler					4.Sınıf % Değerler				
	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
İnternette dolaşmanın size ne gibi yararları olduğunu düşünüyorsunuz?															
İstediğim kaynağa ulaşabiliyorum	1.9	28.8	17.3	38.5	13.5	38.5	15.4	9.2	0.0	36.9	32.0	34.0	18.0	10.0	6.0
Genel kültürüm geliyor	0.0	28.8	15.4	28.8	26.9	20.8	16.9	4.6	6.9	50.8	18.0	28.0	28.0	22.0	4.0
İnternet eş zamanlı bilgi alışverişi sağladığımdan dolayı, ilgimi çekiyor	1.9	1.9	13.5	17.3	65.4	9.2	7.7	23.1	4.6	55.4	22.0	18.0	22.0	22.0	16.0
Yabancı dilim geliyor	0.0	1.9	17.3	25.0	55.8	13.8	4.6	4.6	9.2	67.7	14.0	26.0	26.0	22.0	12.0
Stres atıp rahatlıyorum	3.8	7.7	11.5	21.2	55.8	18.5	9.2	7.7	4.6	60.0	19.0	14.0	25.0	22.0	20.0
Derslerimdeki başarıyı artırıyor	3.8	25.0	15.4	34.6	21.2	15.4	9.2	18.5	7.7	49.2	20.0	12.0	36.0	20.0	12.0
Yeni insanlarla tanışıyorum	1.9	0.0	13.5	19.2	65.4	10.8	4.6	12.3	0.0	72.3	12.0	10.0	32.0	14.0	32.0
Kendimi özgürce ifade edebiliyorum	0.0	1.9	9.6	30.8	57.7	18.5	0.0	13.8	3.1	64.6	10.0	18.0	20.0	24.0	28.0
Zaman geçiriyorum	0.0	3.8	17.3	34.6	44.2	9.2	9.2	32.3	4.6	44.6	40.0	12.0	28.0	16.0	4.0

Araştırmaya katılan öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla istediği kaynağa ulaşabilmeleri olduğunu belirtenler; 2. sınıfta %30.7, 3. sınıfta %53.9, 4. sınıfta %66 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla genel kültürlerini geliştirmeleri olduğunu belirtenler; 2. sınıfta %28.8, 3. sınıfta %37.7, 4. sınıfta %46 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla stres atıp rahatlamaları olduğunu belirtenler; 2. sınıfta %11.1, 3. sınıfta %27.7, 4. sınıfta %33 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla yeni insanlarla tanışmaları olduğunu belirtenler; 2. sınıfta %1.9, 6. sınıfta %15.4, 7. sınıfta %22 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla kendilerini özgürce ifade edebilmeleri olduğunu belirtenler; 2. sınıfta %1.9, 3. sınıfta %18.5, 3. sınıfta %28 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla zaman geçirmeleri olduğunu belirtenler; 2. sınıfta %3.8, 3. sınıfta %18.4, 4. sınıfta %52 olarak bulunmuştur. Analiz sonuçlarından; öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararlar bakımından sınıf düzeyleri arttıkça; istediği kaynağa ulaşabilmeleri, genel kültürlerini geliştirmeleri, stres atıp rahatlamaları, yeni insanlarla tanışmaları, kendilerini özgürce ifade edebilmeleri ve zaman geçirmeleri olarak belirtme oranlarının yükseldiği görülmüştür. Tablo 6.2'de Ortaokul öğrencilerinin internette dolaşmanın yararlarına ilişkin görüşlerinin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 6.2. Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İnternette Dolaşmanın Yararlarına İlişkin Düşünceleri

Maddeler	Sınıflar																				
	5.Sınıf % Değerler					6.Sınıf % Değerler					7.Sınıf % Değerler					8.Sınıf % Değerler					
	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	
İnternette dolaşmanın size ne gibi yararları olduğunu düşünüyorsunuz?																					
İstediğim kaynağa ulaşabiliyorum	43.8	37.5	12.5	0.0	6.3	48.5	29.2	11.5	4.6	6.2	53.3	30.0	10.0	3.3	3.3	49.3	35.8	11.9	1.5	1.5	
Genel kültürüm gelişiyor	18.8	56.3	6.3	18.8	0.0	24.6	36.9	24.6	7.7	6.2	31.7	33.3	25.0	8.3	1.7	20.9	38.8	25.4	7.5	7.5	
İnternet eş zamanlı bilgi alışverişi sağladığından dolayı, ilgimi çekiyor	25.0	18.8	18.8	25.0	12.5	18.5	20.0	20.0	27.7	13.8	26.7	21.7	21.7	15.0	15.0	17.9	29.9	23.9	19.4	9.0	
Yabancı dilim gelişiyor	6.3	37.5	18.8	25.0	12.5	13.8	15.4	26.2	23.1	21.5	15.0	16.7	11.7	33.3	23.3	9.0	10.4	31.3	34.4	14.9	
Stres atıp rahatlıyorum	12.5	12.5	18.8	31.3	25.0	15.4	20.0	18.5	24.6	21.5	21.7	20.0	8.3	20.0	30.0	31.3	23.9	14.9	16.4	13.4	
Derslerimdeki başarımları arttırıyor	18.8	0.0	31.3	37.5	12.5	13.1	20.8	33.1	22.3	10.8	13.3	15.0	25.0	26.7	20.0	13.4	13.4	28.4	26.9	17.9	
Yeni insanlarla tanışıyorum	12.5	6.3	18.8	18.8	43.8	13.8	10.8	16.9	10.8	47.7	16.7	11.7	13.3	5.0	53.3	23.9	11.9	19.4	14.9	29.9	
Kendimi özgürce ifade edebiliyorum	12.5	18.8	12.5	18.8	37.5	15.4	23.1	18.5	23.1	20.0	28.3	13.3	15.0	23.3	20.0	26.9	28.4	19.4	13.4	11.9	
Zaman geçiriyorum	43.8	0.0	25.0	31.3	0.0	23.1	23.1	23.1	24.6	6.2	36.7	16.7	11.7	20.0	15.0	35.8	22.4	20.9	10.4	10.4	

Araştırmaya katılan öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla istediği kaynağa ulaşabilmeleri olduğunu belirtenler; 2. sınıfta %81.3, 6. sınıfta %77.4, 7. sınıfta %83.3 ve 8. sınıfta %85.1 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla genel kültürlerini geliştirmeleri olduğunu belirtenler; 5. sınıfta %75.1, 6. sınıfta %61.5, 7. sınıfta %65.0 ve 8. sınıfta %59.7 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla stres atıp rahatlatmaları olduğunu belirtenler; 5. sınıfta %25.0, 6. sınıfta %35.4, 7. sınıfta %41.7 ve 8. sınıfta %55.2 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla yeni insanlarla tanışmaları olduğunu belirtenler; 5. sınıfta %18.8, 6. sınıfta %24.6, 7. sınıfta %28.4 ve 8. sınıfta %35.8 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla kendilerini özgürce ifade edebilmeleri olduğunu belirtenler; 5. sınıfta %31.3, 6. sınıfta %38.5, 7. sınıfta %41.6 ve 8. sınıfta %55.3 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın her zaman ve çoğunlukla zaman geçirmeleri olduğunu belirtenler; 5. sınıfta %43.8, 6. sınıfta %46.2, 7. sınıfta %53.4 ve 8. sınıfta %58.2 olarak bulunmuştur. Analiz sonuçlarından; öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararın tüm öğrenim düzeylerinde en yüksek oranda istediği kaynağa ulaşabilmeleri olduğu ve onu genel kültürlerini geliştirmesinin izlediği görülmüştür. Öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararlar bakımından sınıf düzeyleri arttıkça; stres atıp rahatlamaları, yeni insanlarla tanışmaları, kendilerini özgürce ifade edebilmeleri ve zaman geçirmeleri olduğunu belirtme oranlarının yükseldiği görülmüştür. Öğrencilerin sınıf düzeylerinin yükselmesine bağlı olarak internette istedikleri kaynaklara ulaşma noktasında kendilerini geliştirebildikleri söylenebilir. Öğrencilerin öğrenim düzeylerinin artmasının bilgisayara yönelimleri üzerinde etkili bir unsur olduğu görülmektedir. Tablo 7.1.'de ilkökullü öğrencilerinin internette dolaşmanın zararlarına ilişkin görüşlerinin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 7.1. İlkokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıflara Göre İnternette Dolaşmanın Sakıncalarına İlişkin Düşünceleri

Maddeler	Sınıflar														
	2.Sınıf % Değerler					3.Sınıf % Değerler					4.Sınıf % Değerler				
	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
İnternette dolaşmanın size ne gibi sakıncaları olduğunu düşünüyorsunuz?															
Ders çalışmamı engelliyor	10.8	0.0	13.8	0.0	75.4	0.0	3.8	19.2	17.3	59.6	16.0	8.0	34.0	26.0	16.0
Zaman kaybetmeme neden oluyor	6.2	4.6	12.3	9.2	67.7	1.9	5.8	15.4	17.3	59.6	10.0	24.0	26.0	16.0	24.0
Bağımlılık yaratıyor	6.2	4.6	9.2	9.2	70.8	0.0	13.5	11.5	23.1	51.9	10.0	16.0	32.0	20.0	22.0
Şiddet duygularımı artırıyor	15.4	0.0	4.6	9.2	70.8	0.0	15.4	7.7	15.4	61.5	12.0	10.0	28.0	14.0	36.0
Tembelleştiriyor	1.5	0.0	9.2	4.6	84.6	1.9	5.8	9.6	32.7	50.0	24.0	10.0	26.0	6.0	34.0
Sosyal ilişkilerim bozuluyor	0.0	4.6	10.8	4.6	80.0	0.0	5.8	9.6	21.2	63.5	6.0	12.0	26.0	16.0	40.0
Arkadaşlarımla daha az vakit geçiriyorum	15.4	13.8	0.0	4.6	66.2	1.9	3.8	7.7	30.8	55.8	8.0	10.0	34.0	14.0	34.0
Ders başarımla düşürüyor	4.6	4.6	9.2	4.6	76.9	1.9	3.8	7.7	30.8	55.8	6.0	10.0	34.0	24.0	26.0
Aile içi iletişimi azaltıyor	4.6	9.2	9.2		76.9	0.0	9.6	5.8	26.9	57.7	12.0	12.0	20.0	16.0	40.0
Uykusuz kalmama neden oluyor	9.2	9.2	4.6	4.6	72.3	0.0	7.7	7.7	23.5	61.2	12.0	4.0	30.0	8.0	46.0
Ahlaki açıdan zararlı olduğunu düşünüyorum	4.6	4.6	23.1	4.6	63.1	1.9	7.7	7.7	25.0	57.7	10.0	4.0	34.0	18.0	34.0

Araştırmaya katılan öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin hiçbir zaman ders çalışmasını engellemediğini belirtenler; 2. sınıfta %75.4, 3. sınıfta %59.6, 4. sınıfta %16 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin hiçbir zaman, zaman kaybetmelerine neden olmadığını belirtenler; 2. sınıfta %67.7, 3. sınıfta %59.6, 4. sınıfta %24 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin hiçbir zaman bağımlılık yaratmadığını belirtenler; 2. sınıfta %70.8, 3. sınıfta %51.9, 4. sınıfta %22 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin hiçbir zaman şiddet duygularını artırmadığını belirtenler; 2. sınıfta %70.8, 3. sınıfta %61.5, 4. sınıfta %36 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin hiçbir zaman tembelleştirmediklerini belirtenler; 2. sınıfta %84.6, 3. sınıfta %50, 4. sınıfta %34 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin hiçbir zaman sosyal ilişkilerinin bozulmasına neden olmadığını belirtenler; 2. sınıfta %80, 3. sınıfta %63.5, 4. sınıfta %40 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin internette dolaşmanın sakıncalarına ilişkin hiçbir zaman arkadaşlarıyla daha az vakit geçirmelerine neden olmadığını belirtenler; 2. sınıfta %66.2, 3. sınıfta %55.8, 4. sınıfta %34 olarak bulunmuştur. Analiz sonuçlarından; ilkökul öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri arttıkça, internetin sakıncalarına ilişkin görüşlerinde düşüşler olduğu görülmüştür. Tablo 7.2.'de Ortaokul öğrencilerinin internette dolaşmanın zararlarına ilişkin görüşlerinin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 7.2. Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıflara Göre İnternette Dolaşmanın Sakıncalarına İlişkin Düşünceleri

Maddeler	Sınıflar																			
	5.Sınıf % Değerler					6.Sınıf % Değerler					7.Sınıf % Değerler					8.Sınıf % Değerler				
	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
İnternette dolaşmanın size ne gibi sakıncaları olduğunu düşünüyor musunuz?																				
Ders çalışmamı engelliyor	12.5	0.0	12.5	50.0	25.0	1.5	9.2	27.7	24.6	36.9	10.0	13.3	13.3	33.3	30.0	0	10.4	37.3	19.4	22.4
Zaman kaybetmeme neden oluyor	18.8	6.3	6.3	37.5	31.3	4.6	10.8	15.4	46.2	23.1	8.3	16.7	30.0	20.0	25.0	16.4	10.4	22.4	28.4	22.4
Bağımlılık yaratıyor	12.5	6.3	6.3	25.0	50.0	7.7	7.7	15.4	32.3	36.9	18.3	10.0	6.7	16.7	48.3	13.4	19.4	11.9	17.9	37.3
Şiddet duygularımı artırıyor	12.5	0.0	6.3	6.3	75.0	1.5	6.2	7.7	15.4	69.2	3.3	6.7	3.3	10.0	76.7	9.0	4.5	9.0	9.0	68.7
Tembelleştiriyor	12.5	0.0	6.3	6.3	75.0	4.6	4.6	6.2	20.0	64.6	5.0	3.3	11.7	31.7	48.3	7.5	9.0	14.9	28.4	40.3
Sosyal ilişkilerim bozuluyor	12.5	0.0	6.3	31.3	50.0	4.6	1.5	10.8	15.4	67.7	1.7	6.7	20.0	10.0	61.7	3.0	4.5	9.0	19.4	64.2
Arkadaşlarımla daha az vakit geçiriyorum	0.0	12.5	0	25.0	62.5	3.1	7.7	13.8	21.5	53.8	1.7	6.7	15.0	21.7	55.0	3.0	13.4	20.9	17.9	44.8
Ders başarımla düşürüyor	6.3	0.0	18.8	43.8	31.3	3.1	1.5	18.5	20.0	56.9	5.0	8.3	10.0	30.0	46.7	4.5	14.9	11.9	23.9	44.8
Aile içi iletişimi azaltıyor	6.3	0.0	6.3	25.0	62.5	1.5	4.6	13.8	9.2	70.8	1.7	8.3	8.3	11.7	70.0	6.0	6.0	14.9	16.4	56.7
Uykusuz kalmama neden oluyor	0.0	12.5	6.3	6.3	75.0	3.1	7.7	7.7	10.8	70.8	1.7	5.0	8.3	18.3	66.7	4.5	7.5	6.0	17.9	64.2
Ahlaki açıdan zararlı olduğunu düşünüyorum	12.5	6.3	6.3	18.8	56.3	6.2	10.8	4.6	10.8	67.7	15.0	3.3	18.3	13.3	50.0	11.9	10.4	19.4	13.4	44.8

Araştırmaya katılan 5.sınıf öğrencilerinin %6.3'ü, 6.sınıf öğrencilerinin %10.8'i, 7.sınıf öğrencilerinin %16.7'si bazen, 8.sınıf öğrencilerinin %16.4'ü her zaman internetin kendilerine zaman kaybettirdiğini belirtmişlerdir. 5.sınıf öğrencilerinin %75.0'ı, 6.sınıf öğrencilerinin %69.2'si, 7.sınıf öğrencilerinin %76.7'si ve 8.sınıf öğrencilerinin %68.7'si internette dolaşmanın kendilerinde şiddet duygularını hiçbir zaman artırmadığını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan 5.sınıf öğrencilerinin %62.5'i, 6.sınıf öğrencilerinin %53.8'i, 7.sınıf öğrencilerinin %55.0'ı ve 8.sınıf öğrencilerinin %44.8'i internet kullanımının arkadaşlarıyla vakit geçirmelerine engel olmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca 5.sınıf öğrencilerinin %75.0'ı, 6.sınıf öğrencilerinin %70.8'i, 7.sınıf öğrencilerinin %66.7'si ve 8.sınıf öğrencilerinin %64.2'si internet kullanımının hiçbir zaman uykusuz kalmalarına sebep olmadığını belirtmişlerdir. Bunun yanında 5.sınıf öğrencilerinin %56.3'ü, 6.sınıf öğrencilerinin %67.7'si internet kullanımının ahlaki açıdan hiçbir zaman zararlı olduğunu düşünmediklerini ifade ederken, 7.sınıf öğrencilerinin %15.0'ı, 8.sınıf öğrencilerinin %11.9'u ahlaki açıdan her zaman zararlı olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Tablo 8.1.'de ilkökullü öğrencilerinin internet kullanımına yönelik aile görüşlerinin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır. Analiz sonuçlarından öğrencilerin internetin sakıncalarına ilişkin düşünceleri incelendiğinde ilkökullü ve

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE İNTERNET KULLANIM DURUMLARININ BELİRLENMESİ
Suat SARI
Halil KUNT

ortaokul öğrencilerinin çoğunlukla internetin yaşamlarını olumsuz etkilemediğini ifade ettikleri görülmüştür. Numanoğlu ve Bayır (2012)'ın 6,7 ve 8. sınıf öğrencilerinin internetin sakıncalarına ilişkin görüşlerinin incelendiği çalışmalarında da öğrencilerin internetin sakıncalarına yeterince katılmadıkları şeklinde görülmüştür. Yükselgün (2008) de öğrencilerin saldırganlık düzeylerinin internet kullanma sıklığı ve süreleri gibi çeşitli değişkenlere göre etkilenmediğini bildirmişlerdir. Bu sonuçlar çalışmamızı destekleyici niteliktedir. Ancak "Avrupa çevrimiçi çocuklar araştırma projesi Türkiye sonuçları"na göre, İnternet'i güvenli kullanma konusunda Türk çocukları Avrupalı yaşlılarının en gerisinde bulunuyor. Diğer Avrupa ülkelerine göre Türkiye'de çocuklar, İnternet'i güvenli kullanma konusunda en düşük bilgiye sahiptir. Bunun da ötesinde, 9-12 yaş grubu çocuklar Facebook sosyal ağ sistemine, kurallara aykırı olmasına rağmen yaşlarını yüksek göstererek üye olmaktadır. Çocuklar, İnternet'i güvenli kullanma yeteneklerine ve kişisel bilgilerin gizliliği konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarından, bu sistemlerin ayarlarını, kendileri ile ilgili pek çok bilgiye ulaşılabilir şekilde açık bırakmaktadırlar (Avrupa çevrimiçi çocuklar araştırma projesi Türkiye sonuçları, 2010). Bu nedenle internetin olası tehlikeleri yüzünden çocuklara internet kullanımını yasaklamak yerine aileler, internet kullanımı, internette kendilerini ve çocuklarını bekleyen tehlikeler konusunda bilinçlenerek çocuklarını yönlendirmeleri bu açıdan büyük önem taşımaktadır (Odabaşı ve ark., 2007).

Tablo 8.1. İlkokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İnternet Kullanımlarına Yönelik Ailelerinin Görüşleri

Maddeler	Sınıflar														
	2.Sınıf % Değerler					3.Sınıf % Değerler					4.Sınıf % Değerler				
	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
İnternet kullanımınıza yönelik ailelerinizin görüşlerini belirtiniz															
Bağlandığınız İnternet sitelerini aileleriniz ne kadar kontrol ediyor?	26.9	17.3	5.8	19.2	30.8	27.7	0.0	13.8	7.7	50.8	32.0	14.0	24.0	20.0	10.0
Aileniz sizin İnternette zaman geçirmeniz için süre sınırlaması koyuyor mu?	34.6	9.6	9.6	13.5	32.7	35.4	0.0	13.8	4.6	46.2	46.0	6.0	22.0	12.0	14.0
Ailenizin belirlediği süre içinde İnternet kullanımına son veriyor musunuz?	34.6	5.8	9.6	17.3	32.7	24.6	3.1	18.5	9.2	44.6	46.0	18.0	18.0	18.0	0.0
Aileniz size, İnternete çok fazla bağlandığınızı söylüyor mu?	7.7	1.9	19.2	13.5	57.7	4.6	21.5	4.6	0.0	69.2	14.0	8.0	16.0	38.0	24.0

Tablo 8.1'de öğrencilerin internet kullanımlarına yönelik, aile görüşlerinin yüzdelik değerleri görülmektedir. Araştırmaya katılan 2.sınıf öğrencilerinin %26,9'u; 3.sınıf öğrencilerinin %27,7'si; 4.sınıf öğrencilerinin %32,0'ı bağılandıkları internet sitelerini ailelerinin her zaman kontrol ettiklerini belirtmişlerdir. 2.sınıf öğrencilerinin %34,6'sı; 3.sınıf öğrencilerinin %35,4'ü; 4.sınıf öğrencilerinin %46,0'ı internette geçirdikleri sürenin aileleri tarafından her zaman sınırlandırıldığını belirtmişlerdir. Bunun yanında 2.sınıf öğrencilerinin %34,6'sı; 3.sınıf öğrencilerinin %24,6'sı; 4.sınıf öğrencilerinin %46,0'ı internet kullanımına her zaman ailelerinin belirledikleri süre içerisinde son verdiklerini söylemişlerdir. Yapılan bu çalışmada ailelerin çocuklarının girdikleri siteleri her zaman kontrol etme oranlarının %32 ile %26 aralığında olduğu, internette geçirdikleri sürenin aileleri tarafından her zaman sınırlandırıldığını belirtenlerin oranlarının ise %46 ile %34 aralığında olduğu bulunmuştur. Tablo 8.2.'de

Ortaokul öğrencilerinin internet kullanımına yönelik aile görüşlerinin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 8.2. Otaokul Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İnternet Kullanımlarına Yönelik Ailelerinin Görüşleri

Maddeler	Sınıflar																			
	5.Sınıf % Değerler					6.Sınıf % Değerler					7.Sınıf % Değerler					8.Sınıf % Değerler				
	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman	Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Çok Seyrek	Hiçbir Zaman
İnternet kullanımınıza yönelik ailelerinizin görüşlerini belirtiniz.																				
Bağlandığınız İnternet sitelerini ailelerinizin ne kadar kontrol ediyor?	37.5	31.3	12.5	18.8	0.0	27.7	21.5	21.5	9.2	20.0	41.7	26.7	13.3	5.0	13.3	31.3	19.4	13.4	13.4	22.4
Aileniz sizin İnternette zaman geçirmeniz için süre sınırlaması koyuyor mu?	56.3	18.8	12.5	12.5	0.0	44.6	12.3	9.2	12.3	21.5	46.7	26.7	13.3	6.7	6.7	46.3	16.4	16.4	11.9	9.0
Ailenizin belirlediği süre içinde İnternet kullanımına son veriyor musunuz?	62.5	18.8	6.3	12.5	0.0	41.5	21.5	12.3	4.6	20.0	60.0	20.0	5.0	11.7	3.3	46.3	22.4	13.4	10.4	7.5
Aileniz size, İnternete çok fazla bağlı olduğunu söylüyor mu?	12.5	12.5	12.5	25.0	37.5	7.7	12.3	23.1	24.6	32.3	16.7	8.3	18.3	21.7	35.0	14.9	10.4	25.4	17.9	31.3

Araştırmaya katılan 5.sınıf öğrencilerinin %37,5'i; 6.sınıf öğrencilerinin 27,7'i; 7.sınıf öğrencilerinin %41,7'i; 8.sınıf öğrencilerinin %31,3'ü bağılandıkları internet sitelerini ailelerinin her zaman kontrol ettiklerini belirtmişlerdir. 5.sınıf öğrencilerinin %56,3'ü; 6.sınıf öğrencilerinin %44,6'sı; 7.sınıf öğrencilerinin %46,7'si; 8.sınıf öğrencilerinin %46,3'ü internette geçirdikleri sürenin aileleri tarafından her zaman sınırlandırıldığını belirtmişlerdir. Bunun yanında 5.sınıf öğrencilerinin %62,5'i; 6.sınıf öğrencilerinin %41,5'i; 7.sınıf öğrencilerinin %60,0'ı ve 8.sınıf öğrencilerinin %46,3'ü internet kullanımına her zaman ailelerinin belirledikleri süre içerisinde son verdiklerini söylemişlerdir. İnternet sitelerindeki eğitsel amaçlı ve eğlendirici içerikler (bilgi, resim, oyun vb.) çocuklar için zengin ve etkileyici öğrenme ortamları haline gelmiştir (Odabaşı ve ark., 2007). Çocuklarımızın İnternet'teki risklerden izole edilmiş ortamlarda yetiştirilmesi değil, risklerle nasıl başa çıkabilecekleri konularında eğitilmeleri gerekmektedir. Tüm diğer konularda olduğu gibi bu konuda da ailelerin üstüne büyük görev düşmektedir. Aileler İnternet kullanımı konusunda en az çocukları kadar bilgi sahibi olmalıdırlar (Avrupa çevrimiçi çocuklar araştırma projesi Türkiye sonuçları, 2010). Aileler, çocuklarının internete nereden ulaştıklarını (ev, okul, internet kafe vb.) izlemeli, internette gezerken, sohbet ederken ya da elektronik posta ile mesajlaşırken onlardan kendilerine ait bilgi isteyen olursa

kesinlikle vermemeleri gerektiği konusunda uyarmalı, internet kullanımı konusunda kuralları çocukları ile birlikte koymalıdır. Aileler bu süreçte okullarla, okullardaki bilgisayar öğretmenleri ile işbirliği yapmalı, öğretmenler, yöneticiler çocukların internet kullanımı konusunda aileler ve çocuklarla işbirliği yaparak, internetin etkili kullanımı konusunda onları yönlendirmelidirler (Topscatt,1998).

4.Sonuçlar Ve Öneriler

4.1.Sonuçlar

1. Öğrencilerin %70.9'unun evinde bilgisayar ve bunların %69'unun evinde internet bulunduğu ayrıca öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfın, ailenin aylık gelirinin, anne ve babanın öğrenim durumunun yükselmesine bağlı olarak evlerinde bilgisayara ve internete sahip olma durumlarının arttığı görülmüştür.
2. İnternette yararlanma amaçlarına göre ilkökul öğrencilerinin en çok oyun oynamak ve müzik dinlemek/video izlemek için kullandıkları belirlenirken en az gazete/dergi okumak, sohbet etmek, program indirmek, TV izlemek için kullandıkları görülmüştür. Ayrıca internet kullanım amaçları açısından sohbet etmek ve ödev araştırma yapmak için kullanma durumlarının 4. sınıf öğrencilerinde arttığı görülmüştür. Ortaokul öğrencilerinin ise sınıf düzeylerine göre internet kullanım amaçları açısından 5. sınıf ile 7. sınıf arasında sınıf düzeyleri artarken oyun oynama oranlarının azaldığı ancak 5.sınıftan 8.sınıfa doğru sohbet etme oranlarının ve 8.sınıflarda oyun oynama düzeyinin arttığı görülmüştür. Ayrıca ödev için araştırma yapmak için internette yararlanma durumları 5. sınıf ile 7. sınıf arasında artarken 8.sınıflarda düşmüştür.
3. Öğrencilerin internete girecekleri adresleri belirleme konusunda ki en etkili kaynağın arama motorları olduğu görülmüştür. Ayrıca ailelerin ve öğretmenlerin öğrencilerin internete girecekleri adresleri bulmaları konusunda ki desteklerinin düşük olduğu ve sınıf düzeyleri arttıkça aile önerilerinin oranının düştüğü ancak arkadaş önerilerinin oranının ise yükseldiği görülmüştür.
4. İnternette dolaşmanın yararlarına ilişkin öğrencilerin düşünceleri, sınıf düzeylerinin artmasına bağlı istediği kaynağa ulaşabilmeleri, genel kültürlerini geliştirmesi, stres atıp rahatlatmaları, yeni insanlarla tanışmaları, kendilerini özgürce ifade edebilmeleri ve zaman geçirmeleri olarak belirtme oranlarının yükseldiği görülmüştür. Ayrıca tüm öğrenim düzeylerindeki öğrencilerin internette dolaşmanın kendilerine sağladığı yararı en yüksek oranda istediği kaynağa ulaşabilmeleri olduğu ve onu da genel kültürlerini geliştirmesinin izlediği görülmüştür.
5. İnternette dolaşmanın sakıncalı durumlarına ilişkin düşünceleri açısından öğrencilerin çoğunlukla internetin yaşamlarını olumsuz etkilemediğini ifade ettikleri görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri arttıkça, internetin sakıncalarına ilişkin görüşlerinde düşüşler olduğu görülmüştür.
6. Genel olarak öğrenciler ailelerinin; bağlandıkları internet sitelerini kontrol ettiklerini, internette geçirdikleri süreleri sınırladıklarını ve belirledikleri süre içerisinde son verdiklerini belirttikleri görülmüştür.

4.2.öneriler

1. Öğrenciler, internet'teki risklerle nasıl başa çıkabilecekleri konularında eğitilmelidirler.
2. Ebeveynler, internet kullanımı konusunda en az çocukları kadar bilgi sahibi olmalıdırlar.
3. Aileler, çocuklarının internete nereden ulaştıklarını izlemeli ve internet kullanımı konusunda kuralları çocukları ile birlikte koymalıdırlar.
4. Aileler bu süreçte öğretmenleri ile işbirliği yapmalı, çocukların internet kullanımı konusunda ve internetin etkili kullanımı konusunda onları yönlendirmelidirler.

Kaynakça

Anderson CA and Dill KE. (2000). Video Games And Aggressive Thoughts, Feelings And Behavior İn The Laboratory And İn Life. *J Pers Soc Psychol*, 78: 772-790.

- Akkoyunlu, B. ve Yılmaz, E. (2005). Öğretmen Adaylarının Bilgi Okuryazarlık Düzeyleri ile İnternet Kullanım Sıklıkları ve İnternet Kullanım Amaçları. *Eğitim Araştırmaları*, 19: 1-4.
- Avrupa çevrimiçi çocuklar araştırma projesi Türkiye sonuçları. [Çevrim-içi: <http://eukidsonline.metu.edu.tr/>], Erişim Tarihi 30 Mart 2014.
- Baron ME and Broughton DD (2001). Media Violence. *Pediatrics*, 108 (5): 1222-1226.
- Becker, H. J. (2000). Who's wired and who's not? Children's access to and use of computer technology". *The Future of Children*, 10 (2): 44-75.
- Büyüköztürk Ş. (2008). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem Akademi.
- Cantor, J. (2000). Media Violence. *Journal of Adolescent Health*, 27: 30-34.
- Colwell J. and Payne J. (2000). Negative correlates of computer game play in adolescents. *British Journal of Psychology*, 91: 295-310.
- Colwell J, Kato M. (2003). Investigation of the relationship between social isolation, self-esteem, aggression and computer game play in Japanese adolescents. *Asian Journal of Social Psychology*, 6: 149-158.
- Döner, C. (2011). İlköğretim öğrencilerinde internet bağımlılığının farklı değişkenlere göre incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, *Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Çetin S, Çetin F, Erişen Y ve Çeliköz N. Sakarya University 5th. International Educational Technology Conference konferansı dahilinde "IETC" bildiri kitapçığındaki "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İnternete ve İnternette Öğrenmeye Yönelik Tutumları", 196-201 pp., Sakarya-Turkey, 21-23 September 2005
- Erişen Y, Çeliköz N., Ş. Çetin ve F. Çetin, (2005), "Öğretme-Öğrenme Sistem Tasarımı ve Yönetiminde Okul Yöneticilerinin Liderlik Özellikleri", V. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı Bildirileri, Sakarya, 21-23 Eylül 2005
- Gündoğdu D. (2006). Ortaokul Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve Amaçları (Elazığ İli Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Horman JP, Hansen CE, Cochian ME, Lindsey CR. (2005). Liar, liar: İnternet faking but not frequency of use affect social skills, self-esteem, social anxiety, and aggression. *Cyber Psychol Behav*, 8 (1): 1-6.
- İnceoğlu Mustafa. "Mobil Öğretim'e Hazır Mıyız?", Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu Bildirileri Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir.
- İşman Aytekin (2005). Uzaktan Eğitim, 2. Baskı, *Pegem Yayıncılık*, Ankara.
- Kaptan S. (1998). Bilimsel Araştırma ve istatistik teknikleri. Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- Kelleci M. (2008). İnternet, cep telefonu, bilgisayar oyunlarının çocuk ve gençlerin ruh sağlığına etkileri, TAF Preventive Medicine Bulletin, 7 (3): 253-256.
- Kerberg CS. (2005). Problem and pathological gambling among college athletes. *Ann Clin Psychiatry*, 17 (4), 243-247.
- Klein JD, Brown JD, Childers KW, Oliveri J, Porter C ve Dykers C. (1993). Adolescents' Risky Behavior and Mass Media Use. *Pediatrics*, 92 (1): 24-31.
- Numanoğlu G. ve Bayır Ş. (2012). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre İnternet Kullanımları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10 (2), 295-323
- Odabaşı F, Çoklar A N ve Kavakçı I. (2007). Yeni dünya: İnternet-Ailelerin yeni dünyadaki sorumlulukları nelerdir? 8. Aybastı-Kabataş Kurultayı.
- Sakarya S, Tercan İ ve Çoklar A N. (2011). İlköğretim Öğrencilerinin İnterneti ve Arama Motorlarını Kullanım Durumları. 5 th International Computer & Instructional Technologies Symposium, 22-24 September 2011 Fırat University, Elazığ- Türkiye.
- Strasburger VC and Donnerstein E. (1999). Children, Adolescents and the Media: Issues and Solutions: *Pediatrics*, 103 (1), 129-139.
- Tapscott, D. (1998). Growing up digital: The rise of the net generation. New York: McGraw-Hill.

Woodard EH ve Gridina N.(2000). Media İn The Home. The Fifth Annual Survey Of Parents And Children. İnternetten 23 Şubat 2014'de elde edilmiştir:

http://www.annenbergpublicpolicycenter.org/downloads/media_and_developing_child/mediasurvey/survey7.pdf

Yağız E. (2007). Oyun-tabanlı öğrenme ortamlarının ilköğretim öğrencilerinin bilgisayar dersindeki başarıları ve öz-yeterlik algıları üzerine etkileri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yükselgün, Y. (2008). İlköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin İnternet kullanım durumlarına göre saldırganlık ve sosyal beceri düzeylerinin incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi *Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Eskişehir.